

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet

a veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről és képesítéséről

A Kormány a veszélyes áruk vasúton, közúton vagy belvizen történő szállítása biztonságának növelése céljából és az ilyen szállításokra vonatkozó hazai és nemzetközi előírások végrehajtása elősegítése érdekében a következőket rendeli el:

1. § (1) A rendelet hatálya a Magyar Köztársaság területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező, a 2. § *b)* pontjában meghatározott tevékenységet végző vállalkozásokra és az ezeknél a vállalkozásoknál alkalmazott veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadókra terjed ki.

(2) A rendelet előírásait nem kell alkalmazni azokra a vállalkozásokra, amelyek

a) tevékenysége a veszélyes áruk olyan mennyiségéhez kapcsolódik, amely nem haladja meg az 1999. évi ADR „B” Melléklet 10010 és 10011 szelvétszámai szerinti értékeket;

b) az 1999. évi ADR „A” Melléklet 2009 szelvétszám szerinti szállítást végeznek;

c) fő vagy kiegészítő tevékenységi körébe nem tartozik a veszélyes áru szállítás, illetve az ezzel kapcsolatos be- és kirakás, de esetenként részt vesznek olyan veszélyes áruk szállításában vagy ehhez kapcsolódó be- és kirakásban, amelyek csak kisebb veszélyt vagy környezeti kockázatot jelentenek.

(3) A rendelet hatálya nem terjed ki a fegyveres erőkre.

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *veszélyes áru*: a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) hatálya alá tartozó anyag és tárgy;

b) *a veszélyes áruk közúti, vasúti és belvízi szállításával kapcsolatos tevékenység*: a veszélyes áru telephelyen kívüli továbbítása, ideértve a szállításhoz kapcsolódó feladást, az árunak a szállítás során történő ideiglenes tárolását, az áru becsomagolását, a be- és kirakodást (beleértve a töltést és ürítést is). A feladás magába foglalja a szállítmányozást is;

c) *vállalkozás*: minden a Magyar Köztársaság területén lakóhellyel, székhellyel vagy telephellyel rendelkező természetes vagy jogi személy, jogi személyiség nélküli gazdasági társaság, amely veszélyes áruk közúti, vasúti és/vagy belvízi szállításával kapcsolatos tevékenységet folytat;

d) *veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó (a továbbiakban: tanácsadó)*: a vállalkozás által alkalmazott vagy megbízott személy, aki a 4. §-ban meghatározott feladatot és munkakört ellátja, és az 5. §-ban előírt szakképesítéssel rendelkezik.

3. § (1) A veszélyes áruk vasúti, közúti vagy belvízi szállításával kapcsolatos tevékenységet végző vállalkozás vezetésére jogosult személy (a továbbiakban: vezető) köteles a rendeletben foglaltaknak megfelelően legalább egy tanácsadót írásban kinevezni. Több tanácsadó alkalmazása esetén, írásban meg kell határozni az *1. számú melléklet* szerinti feladataik szakmai, illetőleg területi megosztását.

(2) A tanácsadó feladatait olyan személy láthatja el, aki a Központi Közlekedési Felügyelet (a továbbiakban: KKF) által a tanácsadókról vezetett, külön jogszabályban meghatározott névjegyzékben szerepel, és

a) a vállalkozás tulajdonosa vagy vezető tisztségviselője, vagy

b) a vállalkozással munkaviszonyban áll, vagy

c) a vállalkozással munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

(3) A (2) bekezdés *a)* pontja esetében a tanácsadó működéséhez nem szükséges írásbeli megbízás.

(4) A vállalkozás vezetője köteles a tanácsadó megbízásáról és annak változásáról a KKF-et 15 napon belül értesíteni, saját alkalmazottait és a veszélyes áru szállításában érintett üzleti partnereit tájékoztatni a tanácsadó személyéről. Az értesítés alapján a KKF a vállalkozásoknál alkalmazott tanácsadók személyéről névjegyzéket vezet.

(5) A tanácsadókról vezetett névjegyzéket, illetve annak változásait a KKF statisztikai célokra a Központi Statisztikai Hivatalnak átadja.

(6) A (2) bekezdésben szereplő névjegyzékben lévő személyek nevét és bizonyítványának érvényességi adatait a KKF a Közlekedési és Vízügyi Értesítőben évente közzéteszi.

(7)

4. § (1) A tanácsadó feladata annak elősegítése, hogy a vállalkozás a veszélyes áru szállításával kapcsolatos tevékenységét az előírásoknak megfelelően és a lehető legbiztonságosabban végezze. A tanácsadó feladatait

részletesen az 1. számú melléklet tartalmazza. A tanácsadó kinevezésével a vállalkozás vezetője nem mentesül a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos felelősség alól.

(2) Ha a tanácsadó az 1. számú mellékletben lévő feladatainak végzése során hiányosságot észlel - ha nem ő a vállalkozás vezetője - jelenti az illetékes vezetőnek és javasolja a hiányosság megszüntetését, valamint annak megtörténtéig a szállítmány visszatartását vagy a technológiai folyamat leállítását. Ha a jelentés szóban történik, azt utólag írásba kell foglalni.

5. § (1) A tanácsadónak a vállalkozás tevékenységi körébe eső valamennyi közlekedési alágazatra (közút, vasút, belvív) és árucsoportra vonatkozóan szakképesítéssel kell rendelkeznie.

(2) A bizonyítvány megszerzéséhez a jelöltnek a külön jogszabályban meghatározott képzésben kell részt vennie és eredményes vizsgát tennie. Aki a 7/1993. (XII. 30.) MüM rendelettel kihirdetett Országos Képzési Jegyzék szerinti (52 5482 03 számú) veszélyes áru/ADR ügyintéző szakképesítést szerzett, a képzés megszerzése után öt éven belül további képzés nélkül tehet vizsgát.

(3) A képzés célja, hogy a jelölt megfelelő tudást szerezzen a veszélyes áruk szállításában rejlő veszélyekről, az adott közlekedési alágazatra vonatkozó jogszabályokról és egyéb előírásokról, valamint az 1. számú melléklet szerinti feladatokról.

(4) A vizsga témaköreit a *2. számú melléklet* tartalmazza.

(5) A szakképesítést igazoló bizonyítványt a Közlekedési Főfelügyelet adja ki. A bizonyítvány mintáját és az abban feltüntetendő adatokat a *3. számú melléklet* tartalmazza.

(6) A bizonyítvány öt évig érvényes. A bizonyítvány érvényessége öt évvel meghosszabbítható, ha tulajdonosa az érvényesség lejárta előtt ismeretfelújító képzésben vesz részt és sikeres vizsgát tesz.

6. § (1) Ha a közúti, vasúti és belvízi szállításával kapcsolatos tevékenységek közben bekövetkezett baleset vagy rendkívüli esemény során a veszélyes áru szabaddá vált, személyekben, anyagi javakban vagy a környezetben kárt okoz, az érintett vállalkozás tanácsadójának a vizsgálat elvégzését követően jelentést kell készítenie a vállalkozás vezetője és a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság illetékes területi szerve részére.

(2) A jelentésben fel kell tüntetni a baleset körülményeit, részletesen fel kell tární és elemezni kell az azt előidéző okokat, valamint a hasonló esemény vagy mulasztás megelőzéséhez szükséges intézkedéseket.

(3) Az (1) bekezdésben foglalt jelentés nem helyettesíti az egyéb jogszabályokban foglalt jelentéstételi kötelezettséget.

7. § (1) Ez a rendelet 2002. március 1. napján lép hatályba. Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott vállalkozásoknak legkésőbb 2002. december 31-éig kell a 3. § (1) bekezdésében foglaltak alapján tanácsadót alkalmazni.

(2) E rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a környezetvédelmi megbízott alkalmazásának feltételéhez kötött környezethasználatok meghatározásáról szóló 93/1996. (VII. 4.) Korm. rendelet 2. §-a és a környezetvédelmi megbízott alkalmazási és képzési feltételeiről szóló 11/1996. (VII. 4.) KTM rendelet 2. §-ának *b)* pontja hatályát veszti.

(3)

(4) Felhatalmazást kap a közlekedési és vízügyi miniszter, hogy az 5. §-ban meghatározott képzés és vizsgáztatás feltételeinek részletes szabályait rendeletben állapítsa meg.

8. § Ez a rendelet a Magyar Köztársaság és az Európai Közösségek és azok tagállamai között társulás létesítéséről szóló, Brüsszelben, 1991. december 16-án aláírt Európai Megállapodás tárgykerében, a Megállapodást kihirdető 1994. évi I. törvény 3. §-ával összhangban a Tanácsnak a veszélyes áruk közúti, vasúti, belvízi szállításánál alkalmazandó biztonsági tanácsadó kinevezéséről és szakmai képzéséről szóló 96/35/EK irányelvvel összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. számú melléklet a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelethez

A tanácsadó feladatai

A tanácsadó

a) figyelemmel kíséri, hogy a vállalkozásnál betartják-e a veszélyes áruk szállítására vonatkozó előírásokat;

b) tanácsot ad a vállalkozás számára a veszélyes áruk szállítását és az áruk szállításra való előkészítését illetően;

c) - éves jelentést készít a vállalkozás vezetői, szükség esetén az illetékes hatóság számára a vállalkozás veszélyes áruk szállításával kapcsolatos tevékenységéről. Az éves jelentéseket öt évig meg kell őrizni, és az ellenőrzésre jogosult hatóság kérésére be kell mutatni,

- elkészíti az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Programban előírt adatszolgáltatást a KSH számára;

d) figyelemmel kíséri a vállalkozás érintett tevékenységére vonatkozóan a következő feladatok végrehajtását és az ezzel kapcsolatos eljárásokat:

da) a szállítandó veszélyes áruk azonosítására vonatkozó szabályok betartását,

db) a vállalkozás a szállítójárművek vásárlásánál a szállítandó veszélyes áruval kapcsolatos különleges követelményeket figyelembe veszi-e,

dc) a veszélyes áruk szállítására, ki- és berakására használt felszerelések ellenőrzését,

dd) a vállalkozás alkalmazottainak megfelelő képzését, és a képzésről szóló jelentések, okmányok őrzését, nyilvántartását,

de) a szállítás vagy a ki- és berakás biztonságát veszélyeztető baleset vagy rendkívüli esemény esetén a megfelelő veszélyelhárítási eljárások alkalmazását,

df) a szállítás vagy a ki- és berakás alatt észlelt súlyos balesetek, rendkívüli események vagy súlyos szabálytalanságok okának felderítését, illetőleg amennyiben szükséges, jelentés készítését,

dg) a balesetek, rendkívüli események vagy súlyos szabálytalanságok ismétlődésének megakadályozását célzó megfelelő eljárások alkalmazását,

dh) az alvállalkozók vagy harmadik felek kiválasztásakor és igénybevételekor a veszélyes áruk szállításával kapcsolatos jogszabályok és az azokban foglalt különleges követelmények figyelembevételét,

di) annak ellenőrzését, hogy a veszélyes áruk szállításában, ki- és berakásában részt vevő alkalmazottak részletes technológiai utasítást és oktatást kapnak,

dj) a veszélyes áruk szállításakor, ki- és berakásakor fennálló veszélyek tudatosítását szolgáló intézkedések meghozatalát,

dk) olyan ellenőrzési eljárások fogantatását, melyek biztosítják, hogy a járműveken a kötelező okmányok és biztonsági felszerelések a szabályoknak megfelelő formában megtalálhatók,

dl) olyan ellenőrzési eljárások fogantatását, amelyek a ki- és berakással kapcsolatos szabályok betartását biztosítják.

2. számú melléklet a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelethez

A veszélyes áru tanácsadó bizonyítvány megszerzéséhez szükséges vizsga témakörei

I. Általános megelőzési és biztonsági intézkedések ismerete:

1. a veszélyes árukkal kapcsolatos balesetek lehetséges következményeinek ismerete;
2. a balesetek fő okainak ismerete.

II. A veszélyes áruk szállítására vonatkozó nemzetközi előírások, hazai jogszabályok és szabványok ismerete az érintett közlekedési ágazat tekintetében, különösen:

1. a veszélyes áruk besorolása:

a) az oldatok és keverékek besorolása,

b) az anyagmegnevezés felépítése,

c) a veszélyes áru osztályok és az osztályozás elvei,

d) a szállított veszélyes anyagok és tárgyak jellemzői,

e) fizikai, kémiai jellemzők és fiziológiai tulajdonságok;

2. általános csomagolási követelmények, beleértve a tartányjárművekre, tankkonténerekre stb. vonatkozó követelményeket:

a) a csomagolóeszközök fajtái, kódolásuk és jelölésük,

b) a csomagolóeszközökre vonatkozó követelmények és a csomagolóeszközök vizsgálatára vonatkozó előírások,

c) a csomagolóeszköz állapota és az időszakos vizsgálatok;

3. a veszély jelölése és a veszélyességi bárcák:

a) a veszélyességi bárcák mintája,

- b) a veszélyességi bárcák elhelyezése és eltávolítása,
- c) a táblák és a bárcák elhelyezése;
- 4. a fuvarokmányba teendő bejegyzések;
 - a) a fuvarokmányban lévő információ;
- 5. a szállítás lebonyolítása és a feladási korlátozások:
 - a) teljes rakomány,
 - b) ömlesztett rakomány,
 - c) ömlesztett szállítás nagykonténerben,
 - d) konténerben való szállítás,
 - e) rögzített és leszerelhető tartányban való szállítás,
 - f) multimodális szállítás;
- 6. utasok szállítása;
- 7. együvé rakási és egybecsomagolási tilalmak és óvintézkedések;
- 8. az anyagok elkülönítése;
- 9. a szállított mennyiség korlátozása és a mentesített mennyiségek;
- 10. árukezelés és elhelyezés:
 - a) ki- és berakás (töltési fok),
 - b) átmeneti tárolás és elkülönítés;
- 11. berakás előtti és kirakás utáni tisztítás, illetve gáztalanítás;
- 12. a személyzet szakképzése;
- 13. okmányok:
 - a) a fuvarokmány,
 - b) írásbeli utasítások,
 - c) a jármű jóváhagyási igazolás,
 - d) a járművezető oktatási bizonyítványa,
 - e) a belvízi szállításra vonatkozó okmányok,
 - f) az eltérésekről szóló megállapodások okmányai,
 - g) egyéb okmányok;
- 14. írásbeli utasítások: az utasítások végrehajtása és a járművezető személyi védőfelszerelései;
- 15. a járművek felügyelete: várakozás;
- 16. forgalmi és navigációs szabályok és korlátozások;
- 17. szennyező anyagok működés közbeni és véletlen kibocsátása;
- 18. a szállítóeszközökre vonatkozó követelmények.

3. számú melléklet a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelethez

Veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó szakképesítését tanúsító bizonyítvány tartalma

Veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadó bizonyítvány

[a 2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet szerint]

A bizonyítvány száma:

A bizonyítványt kiállító állam megkülönböztető jele: H

Vezetéknév:

Keresztnév (-nevek):

Születés ideje (év, hónap, nap) és helye:

Állampolgárság:

A tulajdonos aláírása:

Érvényes ... -ig a következő árucsoporto(ka):

1 osztály (robbanó anyagok és tárgyak)

2 osztály (gázok)

7 osztály (radioaktív anyagok)

3, 4.1, 4.2, 4.3, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 8 és 9 osztály

3 osztály UN 1202, 1203, 1233 és 1863 azonosító számú anyagok

közúton

vasúton

belvízi úton

szállító, fuvarozó, illetve az ehhez kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozásoknál.

Kiállította:

Kelt:

Aláírás:

Meghosszabbítva-ig.

Meghosszabbította:

Kelt:

Aláírás:

P. H.